

EUROPEAN CAPITAL
OF CULTURE

**Selecția Capitalei Europene
a Culturii
2021 în România**

**Raportul Juriului de experți
Faza de preselecție**

**București
ianuarie
2016**

Cuprins

Introducere.....	3
Reuniunea juriului.....	3
Evaluarea candidaților.....	4
Alba Iulia	5
Arad	7
Baia Mare	8
Bacău	10
Brașov	11
Brăila	12
București.	13
Cluj-Napoca	15
Craiova	16
Iași	18
Sfântu Gheorghe.....	19
Suceava	20
Târgu Mureș	21
Timișoara	23
Recomandări.....	24
Alegerile din iunie 2016	24
Generalități.....	24
CEAC și strategia culturală.....	25
Dimensiunea europeană.....	25
Conținutul cultural și artistic.....	26
Capacitatea de a produce rezultate.....	27
Implicarea publicului.....	27
Gestionarea.....	28

Introducere

Acesta este raportul juriului de experți (numit în continuare „juriul”) pentru faza de preselecție din cadrul competiției Capitală Europeană a Culturii 2021 în România.

Ministerul Culturii din România (numit în continuare „ministerul”) este autoritatea de management a competiției, a cărei activitate este reglementată de:

Decizia nr. 445/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 (numită în continuare „Decizia”)¹ și Regulamentul de procedură - Competiția pentru titlul de Capitală Europeană a Culturii în anul 2021 în România (numit în continuare „Regulamentul”) semnat de Ministrul Român al Culturii la data de 10 decembrie 2014 și publicat pe website-ul dedicat competiției².

Un juriu format din 12 experți independenți a fost constituit pentru desfășurarea procedurilor de selecție, conform Articolului 2 din Regulament. Zece experți au fost numiți de instituțiile și organismele Uniunii Europene (Parlamentul European, Consiliul, Comisia și Comitetul Regiunilor). Doi experți au fost numiți de minister.

Competiția se derulează în două etape: preselecție (lista restrânsă) și selecție. La data de 10 decembrie 2014, Ministerul a lansat un apel pentru depunerea candidaturilor. Paisprezece candidaturi au fost depuse până la termenul limită de 10 octombrie 2015:

Alba Iulia, Arad, Baia Mare, Bacău, Brașov, Brăila, București, Cluj-Napoca, Craiova, Iași, Sfântu Gheorghe, Suceava, Timișoara și Târgu Mureș

Dosarele de candidatură ale orașelor sunt disponibile, atât în limba engleză, cât și în limba română, pe website-ul dedicat competiției³.

Reuniunea juriului

Juriul s-a întâlnit în București în perioada 7-10 decembrie 2015. Juriul i-a ales pe domnul Steve Green ca președinte și pe doamna Raluca Velisar ca vicepreședinte. Toți membrii juriului au semnat o declarație pe propria răspundere privind absența conflictelor de interese și confidențialitatea. Reprezentanții Comisiei Europene și ai Ministerului au participat în calitate de observatori. Acești observatori nu au participat la deliberările sau la decizia juriului.

În cadrul reuniunii de preselecție, în ordine alfabetică, fiecare oraș candidat și-a prezentat candidatura (timp de cel mult 45 de minute) și a răspuns întrebărilor din partea membrilor juriului (timp de cel mult 45 de minute). Fiecare delegație a fost compusă din cel mult zece membri.

¹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.132.01.0001.01.ENG

² <http://www.capitalaculturala2021.ro/>

³ http://www.capitalaculturala2021.ro/noutati_doc_22_dosarele-oraselor-ale-caror-candidaturi-au-fost-acceptate_pg_0.htm

În cadrul conferinței de presă ce a avut loc la data de 11 decembrie 2015, președintele juriului a anunțat recomandarea unanimă a juriului ca Ministerul să invite următoarele orașe să-și depună candidaturile revizuite pentru etapa de selecție (în ordine alfabetică)

Baia Mare, București, Cluj-Napoca și Timișoara

Următoarele etape

Ministerul va aproba în mod oficial lista restrânsă pe baza acestui raport (Articolul 8 din Decizie). Ministerul va trimite apoi o scrisoare acestor orașe, prin care le invită să-și depună candidaturile revizuite pentru etapa de selecție finală.

Orașele preselecționate trebuie să țină cont de evaluarea și de recomandările juriului din acest raport.

Termenul-limită pentru depunerea candidaturilor revizuite este **12 august 2016, orele 17.00**.

Reuniunea de selecție va avea loc în București în perioada **15-16 septembrie 2016**.

Cu puțin timp înaintea reuniunii de selecție, între doi și patru membri ai juriului vor vizita fiecare oraș preselecționat timp de o zi pentru a obține mai multe informații de fond. Reprezentanți ai Comisiei Europene și ai Ministerului îi vor însoți pe membrii juriului în calitate de observatori.

Mulțumiri

Cu această ocazie membrii juriului ar dori să mulțumească tuturor celor implicați în această etapă de preselecție a competiției.

Juriul a remarcat în mod special că este pentru prima dată când orașe din România au dezvoltat strategii culturale specifice. Acest lucru deja creează o moștenire potențială semnificativă pentru competiția CEAC. Juriul încurajează toate orașele, nu doar cele preselecționate, să continue dezvoltarea și implementarea strategiilor lor.

Juriul mulțumește tuturor celor 14 orașe candidate și celor care au contribuit la candidaturile acestora, Comisiei Europene pentru sfaturi și Ministrului Culturii și personalului ministerului pentru excelenta organizare.

Evaluarea candidaților

În evaluarea candidaților, juriul a constatat existența obiectivelor generale și specifice prevăzute la Articolul 2 din Decizie și cerința ca dosarul de candidatură să se bazeze pe un program cultural cu o puternică dimensiune europeană, special creat pentru titlu (Articolul 4).

Juriul a evaluat fiecare candidatură în raport cu cele șase criterii prevăzute la Articolul 5:

- Contribuția la strategia pe termen lung a orașului
- Dimensiunea europeană

-
- Conținutul cultural și artistic
 - Capacitatea de a produce rezultate
 - Implicarea publicului
 - Gestionarea

Juriul a remarcat că unii dintre candidați nu au obținut încă aprobarea oficială la nivelul consiliului local în privința strategiei lor culturale. Juriul a cerut sfatul Comisiei Europene, aceasta confirmând faptul că, din experiența competițiilor anterioare, aprobarea deplină nu este obligatorie în această etapă a competiției. Ea este, însă, obligatorie în etapa de selecție finală. Candidaturile ce ajung în această etapă nu vor fi luate în considerare dacă strategia culturală și candidatura orașului în cauză nu obțin aprobarea consiliului local înainte de depunerea dosarului de candidatură.

În comentariile menționate în cele ce urmează, juriul punctează principalele elemente prezente în deliberări. În cazul celor patru orașe preselecționate, s-au formulat recomandări specifice pentru a le ajuta pe acestea în pregătirea dosarelor de candidatură finale. Sunt incluse, de asemenea, recomandări valabile pentru toate orașele preselecționate.

Juriul a lăudat inițiativa Ministerului de a publica dosarele de candidatură pe website-ul dedicat competiției înaintea reuniunii de preselecție. Aceasta este o măsură pozitivă și juriul speră ca acest lucru se va întâmpla cu dosarele de candidatură ale orașelor preselecționate și la finalul etapei de selecție.

Juriul subliniază faptul că evaluarea candidaților a fost făcută pe baza programului propus în dosar și a sesiunii de prezentare. Istoria unui oraș, politicile sale recente sau în vigoare și oferta culturală pot constitui baza pentru un program, dar nu joacă niciun rol în procesul de selecție.

Alba Iulia

Alba Iulia și-a prezentat candidatura sub sloganul „Cealaltă Capitală”. Scopul său este acela de a dezvolta premisa restaurării de succes a Cetății și a valorifica avântul căpătat în urma restaurării patrimoniului, a turismului cultural și a dezvoltării culturii din oraș. Programul se bazează pe patru direcții: Revizitând Culturi, Inima unei Europe multiculturale, Orașul comun și Conectând punctele. Bugetul propus este de 13,6 milioane de euro, din care 9,1 milioane euro ar urma să fie alocați pentru cheltuieli pentru program.

Candidatura se bucură de întregul sprijin al municipalității.

Pe durata prezentării, juriul a fost informat de faptul că strategia culturală și candidatura pentru titlul de CEAC au fost elaborate în același timp pentru a asigura consecvența. Juriul a remarcat recenta dezvoltare impresionantă a utilizării spațiului public ca scenă pentru evenimente publice, în special festivaluri în aer liber, mai ales în interiorul Cetății. Acestea vor reprezenta elementul central al conceptului și al programului CEAC. Mai mult decât atât, există intenția de a revigora cartierele orașului aflate în afara Cetății prin realizarea de investiții în cartografierea resurselor și a inițiativelor culturale la scară mică. În cele din urmă, din cauza absenței unei infrastructuri culturale, unele clădiri, în special cele industriale, ar urma să fie renovate pentru a fi transformate în locuri amenajate în scop cultural-artistic.

Juriul a considerat că o strategie culturală ar acoperi un domeniu de aplicare mai

larg decât competiția CEAC și a avut neclarități cu privire la ambițiile specifice ale unui program CEAC în comparație cu un simplu program de evenimente culturale îmbunătățit. Punerea accentului pe evenimente de tipul festivalurilor sugerează că CEAC este mai degrabă un spațiu de consum cultural, nu o condiție a criteriului de dezvoltare artistică și a industriilor creative și culturale din oraș. Cheltuielile de marketing propuse, relativ mari (26% din cheltuielile din program, dar cu o amploare internațională limitată), au întărit această percepție. Dezvoltarea viitoare a rețelei cultural-urbane este de apreciat; juriul ar fi preferat să vadă în același timp o strategie de dezvoltare și de clădire a capacității de a organiza evenimente și proiecte artistice, culturale și creative sustenabile în cadrul acestor spații, având în vedere că dosarul de candidatură a relevat că nu există instituții culturale permanente. Ar fi trebuit dezvoltat un plan de consolidare a capacităților, odată cu investițiile în cheltuielile de capital.

S-a considerat că dimensiunea europeană a fost slab valorificată în condițiile unui dezechilibru între producțiile artiștilor noi, în opoziție cu crearea de parteneriate durabile pentru a dezvolta lucrări și conținuturi noi. Programul propus este centrat pe performanță, cu puțin accent pe creație și inovare; el nu ar îndeplini necesitatea criteriului de a crește gradul de conștientizare și de înțelegere în rândul cetățenilor a diversității culturilor din Europa. Există, de asemenea, un dezechilibru în ceea ce privește artele spectacolului, comparativ cu alte tipuri de artă. Implicarea populației locale a fost, de asemenea, sub așteptări. Juriul a fost dezamăgit de faptul că proiectele care implică cetățeni de etnie romă au fost incluse în cadrul dimensiunii europene, nu la categoria de cetățeni ai orașului.

În plus, conceptul orașului Alba Iulia ca „Simbol al Unirii” (în România și în Europa) nu a furnizat o idee nouă concretă, cu legături specifice și valori comune.

Procesul de implicare a comunității, inclusiv a sectorului cultural existent, nu a fost clar; mai exact, intenția de a aduce înapoi în oraș alte comunități etnice nu a fost însoțită de un program concret sau de o strategie de sensibilizare.

Propunerea de organizare nu a fost clară, în special în ceea ce privește legăturile și ierarhiile dintre structurile de coordonare, concepție și implementare/producție, precum și între cadrul politic și cel executiv.

Juriul a manifestat rezerve cu privire la structura de management prezentată în dosarul de candidatură. Nu au fost suficient de clare modul în care vor fi împărțite responsabilitățile și gradul de independență a fundației care se va ocupa de managementul proiectului CEAC. Guvernanța fundației în ceea ce privește autoritățile locale a fost pusă sub semnul întrebării.

Juriul și-a exprimat reticența în privința alinierii proiectului la moștenirea finală a CEAC.

Juriul a considerat că bugetul propus este mic pentru un proiect atât de complex și de amplu precum CEAC; ar fi puțin probabil ca el să aibă un impact la nivel european. Referitor la defalcarea bugetului, juriul a considerat că procentul de 5% pentru cheltuielile de personal este mult prea mic în comparație cu

experiența anterioară în cadrul CEAC.

Per ansamblu, juriul a apreciat dosarul de candidatură ca fiind potrivit pentru obiectivul strategic al orașului, acela de a oferi o gamă largă de locuri amenajate în scop cultural-artistic, atât pentru beneficii locale, cât și pentru turism. Programul de dezvoltare urbană și deschiderea către conceptul de festival urban merită să fie puse în aplicare în continuare.

Arad

Orașul Arad și-a prezentat dosarul de candidatură sub sloganul „Atenție Europa”. Obiectivele sale se referă la impulsivitatea propriilor cetățeni, construirea spațiilor culturale urbane și extra-urbane, dezvoltarea relațiilor culturale în Europa, îmbunătățirea calității culturii din oraș, insuflarea unui sentiment de mândrie, armonizarea formelor de artă tradiționale cu cele contemporane și consacarea spiritului antreprenorial și a creativității. Programul este construit în jurul a cinci piloni: ecoACTIV, artACTIV, interACTIV, digiACTIV și communicACTIV. Bugetul propus este de 28 de milioane euro, din care 16,979 milioane euro sunt alocați cheltuielilor pentru program.

Dosarul de candidatură se bucură de sprijinul orașului și al consiliilor județene.

În cadrul prezentării, echipa de proiect s-a concentrat pe activitățile culturale actuale ale orașului, pe strategia culturală și pe suprapunerea cu candidatura CEAC. Primarul a evidențiat faptul că orașul s-a oferit să găzduiască 15% dintre refugiații primiți de România. Renovarea zonei Cetății va contribui substanțial la creșterea numărului de locuri amenajate în scop cultural-artistic. Candidatura prezintă obiectivul Aradului de a deveni un model pentru Europa, în ceea ce privește inovarea și angajamentul față de tineri.

Juriul a salutat ideea referitoare la Cetate și planurile de a o folosi ca spațiu spectaculos. De asemenea, juriul a apreciat faptul că au fost incluse proiecte axate pe aspectele negative ale istoriei Cetății. Planurile de revitalizare a malurilor, inclusiv inițiative culturale, sunt de asemenea un element important în vederea îmbunătățirii spațiului public din oraș din punct de vedere cultural și al mediului înconjurător. Juriul a apreciat majorările recente ale bugetului cultural al orașului. Proiectul de program din dosarul de candidatură prevedea câteva proiecte potențial interesante, dar în acest stadiu, juriul a considerat că el este slab dezvoltat. Multe dintre proiecte doar continuau parteneriate deja existente. Existau insuficiente informații cu privire la parteneriatele cu artiști și organizații europene, ceea ce a afectat dimensiunea europeană.

Dosarul de candidatură menționa un angajament amplu de consultare cu cetățenii și cu operatorii culturali, valorificând într-un mod interesant existența bloggerilor locali și a rețelelor sociale, precum și prin implicarea școlilor. Juriul a apreciat eforturile administrației locale de a crește nivelul de implicare în activități de voluntariat. Programul ar fi putut dezvolta un curent puternic pentru dezvoltarea sectorului artelor independente și industriilor creative, pentru a impulsiona creația și producția culturală locală. Juriul a simțit că dosarul ar fi putut fi îmbunătățit dezvoltând moștenirea artistică a unor grupuri precum KinemaIkon (și proiectele sale digitale inovatoare) și TEBA.

Trimiterile la multilingvism ca obiectiv nu se concretizează într-un program de

strategie palpabil. Planurile de a investi într-un cartier al minorității rome – canalul „Mureșul Mort” – și de a reintegra această comunitate în dinamica orașului prin intermediul culturii sunt de asemenea binevenite, însă procesul de implicare și felul în care se reflectă el asupra programului nu au fost clare.

Juriul nu a fost convins de structura de management și de conducere, ce au fost considerate slab dezvoltate pentru această etapă, atât în dosarul de candidatură, cât și pe durata prezentării.

Per ansamblu, juriul a considerat că dosarul are potențialul unei oferte culturale solide la nivel local și regional, mai ales când Cetatea își va deschide porțile. Totuși, juriul nu a constatat că există conținut suficient în proiectul de program sau în viziunea sa artistică pentru a avea impact la nivel european, nemaivorbind de posibilitatea de a deveni „un model de inovare pentru Europa”.

Baia Mare

Baia Mare și-a prezentat candidatura sub sloganul „Cultura Ospitalității”. Printre obiective se numără deschiderea orașului către toate formele de cultură și de artă în industriile creative, reconectând orașul, un fost centru industrial, la circuitul cultural, economic și turistic, național și internațional, ca un centru regional de referință. Programul include zece linii de acțiune: Digital Masters, Living Academia, Open Embassies, Artecrafts, Play Along!, Portal, TranslatingTraditions, Pulse, You are Welcome!, Social ArtandInterventions.

Bugetul propus se ridică la 40 milioane de euro, din care 26,5 milioane ar urma să fie alocați programului.

Candidatura se bucură de întregul sprijin al consiliului local.

Juriul a considerat că prezentarea a abordat criteriile menționate în Decizie. Pe durata prezentării, juriul a aflat faptul că orașul a trecut printr-un moment critic, după o perioadă de schimbări rapide, devenind, dintr-un oraș foarte poluat unul dintre cele mai verzi orașe din România. Primarul a subliniat faptul că orașul respiră diversitate și că locuitorii săi de etnie romă constituie principala provocare culturală și socială pentru oraș. Juriul a considerat că dosarul trebuie să definească mai pe larg modalitatea în care va îmbunătăți coeziunea socială integrând această comunitate și alte minorități în programul cultural CEAC, abordând în strategia culturală a orașului aspecte precum opiniile negative ale majorității. Obiectivele privind multilingvismul au fost solide, dar programul de sprijin a fost evaluat drept mai puțin dezvoltat.

Juriul a fost informat de faptul că primarul este hotărât să implementeze proiectele din dosarul de candidatură indiferent de rezultatul competiției. Acest lucru a demonstrat un angajament evident din partea autorităților publice. Finanțarea din partea orașului și a regiunii au fost confirmate în mod clar. Obiectivele CEAC s-au încadrat în strategia pe termen lung a orașului până în 2030.

Juriul a considerat că noțiunea de card cultural Multipass abordează o caracteristică cu care se confruntă sectorul cultural din Europa: pe măsură ce orașele încep să aibă acces la tehnologie, sectorul cultural va trebui să învețe cum să folosească „date la scară majoră”. Trebuie rezolvate problemele legate

de confidențialitatea informațiilor.

Juriul a remarcat entuziasmul evident și poziționarea actualului lider al echipei de proiect drept „traducător, mediator și facilitator”. Aceasta a fost o abordare inovatoare în ceea ce privește rolul conținuturilor consacrate ca existând într-o candidatură pentru CEAC, însă juriul ar dori să primească garanții că există o viziune artistică specializată și că dosarul de candidatură are profunzime.

Juriul a apreciat intenția de a include Calitatea și Educația printre criteriile din procesul de selecție a proiectelor.

Potențialul de a dezvolta legăturile anterioare dintre oraș și artă, prin intermediul comunității artiștilor înființată în Baia Mare cu 125 de ani în urmă este foarte interesant, dar este nevoie de o evoluție suplimentară pentru ca această moștenire să fie integrată într-o nouă viziune și misiune artistică contemporană pentru oraș și pentru programul CEAC.

Dosarul de candidatură a inclus conceptele de toleranță, mobilitate, exil, identități și forță de muncă drept importante puncte de plecare ce trebuie abordate în cadrul dimensiunii europene; totuși, aceste concepte trebuie să se concretizeze de acum înainte într-un program și într-o viziune artistică contemporană originală.

Obiectivul de a crea noi locuri de muncă în economia creativă (în acest moment 10.000 dintre cele 58.000 de locuri de muncă din oraș) până în anul 2021 în industriile culturale și creative este de admirat și extrem de ambițios. Juriul ar trebui să cunoască strategia generală de afaceri și nevoile și planurile de investiții într-o manieră mult mai detaliată pentru a vedea cum se pot atinge aceste obiective (inclusiv ce sectoare sunt relevante și care ar fi piețele-țintă pentru un volum de rezultate atât de important). De asemenea, juriul a remarcat intenția de a transforma orașul într-o „capitală regională înfloritoare a jurnalismului”. Modalitatea în care acest lucru va deveni realitate încă nu este foarte clară, la fel ca legătura sa cu programul CEAC.

Juriul a luat act de intenția de a renova și transforma clădirea Cuprom într-un centru cultural și creativ. Aceasta este o măsură similară celei luate de Plzen2015, când proiectul a fost îndelung amânat din cauza azbestului. Întrucât renovarea joacă un rol cheie în cadrul programului, juriul ar dori să primească asigurări că această clădire a fost evaluată și va fi într-adevăr gata pentru 2021.

Juriul a considerat că abordarea privind extinderea categoriilor de public este puternic dezvoltată; juriul așteaptă planuri mai concrete în următoarea etapă. Juriul a remarcat consultarea largă în procesul de elaborare a candidaturii și disponibilitatea de a deschide toate domeniile de dezbateri.

Juriul a remarcat abordarea plină de umor în ceea ce privește imaginea lui „Dracula”. S-a arătat, în schimb, mai preocupat de recentele critici negative ale măsurilor luate de consiliu, care ar putea avea un impact negativ asupra brandului Capitală Europeană a Culturii. Se preconizează că problema principală va fi remediată înaintea selecției finale.

Juriul își exprimă îngrijorarea cu privire la structura de management și conducere propusă. Nu este foarte clar care este autoritatea decizională; un

organism de consultare amplu și fără o prea mare coeziune internă poate fi eficient în faza de pregătire a candidaturii, dar experiența a demonstrat că este mai puțin eficient când vine vorba de implementare.

În general, juriul a considerat că abordarea inovatoare privind direcția candidaturii a fost una interesantă în gestionarea unei CEAC, chiar dacă în acest stadiu viziunea artistică a fost mai puțin dezvoltată decât se aștepta. Există un potențial conflict între abordarea managerială fluidă și obiectivele mai concrete, în mod special în privința dimensiunii europene.

Bacău

Bacăul și-a prezentat candidatura sub sloganul „Poartă către Europa”. Potrivit dosarului de candidatură, obiectivele sunt următoarele:

„Bacăul va evolua într-un oraș cultural creativ, dinamic, care este ecologic, cultural, social și economic durabil. Proiectul va forma un oraș care este creativ în toate aspectele vieții sale cotidiene. Nu vom crea un an de evenimente și spectacole, deși vom acorda atenția cuvenită acestor aspecte. Programul nostru va avea la bază construirea de proiecte de colaborare durabile la cele mai înalte standarde posibile între artiștii locali, creatori naționali și internaționali, precum și participarea comunității de toate vârstele”.

Programul are trei direcții principale: Urban Re-vitality, EasternPromises și Poartă către Europa.

Bugetul propus este de 24 milioane euro, din care 13,8 milioane euro sunt alocați pentru cheltuielile cu programul. La acest moment candidatura nu beneficiază de sprijinul explicit al consiliului local.

Juriul a apreciat analiza sinceră și transparentă a orașului și a ofertei sale culturale. Juriul a aflat în ce fel a fost afectat orașul de prăbușirea industriei locale. În prezent, orașul nu are momentan o strategie culturală, aceasta fiind în curs de pregătire. Sectorul cultural independent este foarte limitat. Primarul pregătește o strategie, inclusiv un parteneriat pe termen lung cu Republica Moldova pentru a promova tradițiile românești.

Juriul salută intenția orașului de a renunța la pasivitate și de a dezvolta o strategie culturală ca urmare a reinventării spațiului public. Nu este clar în ce fel va contribui cultura, într-un mod sustenabil, la dezvoltarea urbană, socială și economică a orașului.

Juriul a fost impresionat de angajamentul și energia Festivalului de Teatru de acțiune ca o ancoră pentru program. Festivalul în sine este un succes și ar putea oferi o bază solidă pentru o ofertă culturală mai bogată în acest oraș. Juriul ar fi dorit să observe și alte sectoare și organizații artistice, să vadă oferta completă și în ce fel se propune clădirea structurii menite să atingă obiectivul de a transforma orașul într-un adevărat nod pentru artiști.

Juriul a constatat intenția de a organiza în Chișinău 50% dintre evenimentele din program. Acesta este un element semnificativ din program, unul ce aproape transformă candidatura într-un demers comun al două orașe. A fost regretabil

faptul că nu a participat niciun operator cultural sau administrator din Chișinău pentru a explica cum se va dezvolta programul cultural în acest oraș, nivelul de co-producție sau de co-gestionare care va conduce la dezvoltarea pe termen lung a sectorului cultural din Republica Moldova.

Unele dintre elementele cheie ale criteriilor nu au fost abordate în profunzime în dosarul de candidatură sau pe durata prezentării, precum implicarea publicului, structura de marketing și managementul. Acest lucru a reprezentat un punct slab major al dosarului. Juriul a considerat că bugetul propus de 13,8 milioane de euro pentru cheltuieli este mic pentru un proiect complex și de mare anvergură precum CEAC, care trebuie să aibă impact la nivel european și național.

În general, juriul a considerat că dosarul de candidatură a dat dovadă de energie, cu posibile puncte forte în ceea ce privește cooperarea transfrontalieră (dincolo de prezentare). Programul propus a pus prea mult accentul pe artele spectacolului în defavoarea altor tipuri de artă. În afara Moldovei, au fost prea puțin conturate parteneriatele cu alte țări și astfel candidatura nu a îndeplinit criteriul dimensiunii europene. În acest stadiu, dosarul a fost slab pregătit, dar promițător.

Brașov

Brașovul și-a prezentat candidatura sub sloganul „Europa Corona”. Candidatura este un catalizator pentru o schimbare majoră în dezvoltarea culturală generală a orașului, constituind o provocare pentru cultura instituțiilor închise. Programul include două dimensiuni: dimensiunea europeană „Printre Munți” și dimensiunea locală „Sub munte”. Fiecare dimensiune include trei teme.

Bugetul operațional propus este de 37,261 milioane euro, din care 27,294 milioane ar fi alocați pentru cheltuielile pentru program.

Candidatura se bucură de întregul sprijin al consiliului local și al celui județean.

Hotărârea recentă de a recunoaște cultura ca un element de bază al strategiei de dezvoltare a orașului este o măsură pozitivă. Juriul a considerat caracterul pe termen lung al strategiei culturale, în două etape, 2016-2021 și 2022-2030, ca fiind unul solid, întrucât imprimă stabilitate pentru investiții (în renovarea urbană) și în dezvoltarea sectorului cultural. Juriul a apreciat ambiția de a realiza o abatere radicală de la oferta actuală. Obiectivele strategice ale CEAC au susținut prima etapă a strategiei și au pus bazele pentru a doua etapă.

Juriul a fost mai puțin convins de natura duală a celor două dimensiuni ale programului, chiar dacă ideea cu muntele ar putea fi un concept interesant. Un obiectiv al dimensiunii europene este acela de a integra arte diferite și cultura (și artiștii aferenți) din alte țări. Împărțirea celor două dimensiuni în sfera locală și internațională nu a fost calea cea mai adecvată pentru a îndeplini acest criteriu. Această dualitate a abordării a părut să sublinieze punctele slabe ale viziunii artistice generale: o listă de criterii pentru proiecte nu asigură o implicare strategică suficientă. Ambele dimensiuni conțin proiecte interesante (nu o simplă continuare a activităților existente), care merită să fie duse mai departe. Legătura dintre agenda sportivă pentru 2021 și candidatura CEAC ar putea constitui un aspect interesant.

Juriul a apreciat implicarea publicului în dezvoltarea artelor în școli, ca parte a

extinderii categoriilor de public, cu accent pe copii ca multiplicatori de diseminare pentru CEAC în rândul familiilor și comunităților lor. Politicile de integrare a cetățenilor romi în sistemul școlar au fost considerate un aspect ce trebuie încurajat și continuat. Cu toate acestea, programul nu a abordat într-un mod adecvat problema integrării altor comunități din oraș, precum comunitatea maghiară și cea germană, ale căror producții culturale sunt închise.

Gestionarea unui proiect de CEAC este o activitate considerabilă, iar juriul nu a fost convins că există capacitatea suficientă pentru a gestiona un volum atât de mare de evenimente comparativ cu oferta culturală actuală a orașului. În consecință, dosarului i-a lipsit un plan de a dezvolta capacitățile și instruirea în acest domeniu, ceea ce constituie unul dintre pilonii strategiei pe termen lung. Structura de management, în special procesul de consultare și de luare a deciziilor, astfel cum a fost prezentată în dosarul de candidatură, nu a fost foarte clară, iar viziunea privind conducerea artistică ar fi putut fi expusă mai bine.

În general, juriul a considerat că prezentarea a îmbunătățit în mod considerabil înțelegerea candidaturii, în comparație cu dosarul, dar obiectivele strategiei nu au fost atinse prin intermediul programului propus. S-a lucrat foarte mult cu activitățile radicale existente, iar schimbările au fost mai puțin radicale decât impune strategia. Producția și dezvoltarea artistică contemporană au fost în mod evident slabe în programul propus. Programul este potrivit în special pentru o dezvoltare turistică a orașului, în timp ce o CEAC încearcă să-și dezvolte considerabil sectoarele culturale și creative din oraș, având rezultate clare în domeniile cultural-creativ și social.

Brăila

Brăila și-a prezentat strategia sub sloganul „Cultura Cuantică”. Obiectivul este de transforma Brăila, prin unirea forțelor cu numeroasele orașe din regiune, într-un punct de referință cultural pentru întreg continentul european. Programul este construit în jurul a patru dimensiuni: dimensiunea geografică, dimensiunea temporală, dimensiunea socială și dimensiunea spirituală.

Bugetul propus se ridică la 23,075 de milioane de euro, din care 10,975 de milioane ar urma să fie alocați pentru cheltuielile cu programul.

Dosarul de candidatură se bucură de sprijinul orașului și al consiliilor județene.

Juriul a înțeles mai bine programul propus după ce a aflat mai multe despre conceptul de cultură cuantică, cu ocazia prezentării. Juriul a apreciat abordarea solidă ascendentă în inițiativa candidaturii și în dezvoltarea strategiei culturale a orașului; acesta este un punct forte adoptat de autoritățile locale. Ceea ce ar trebui dezvoltat sunt obiectivele pe termen mediu și schimbările în oferta culturală actuală. Integrarea în zona Deltei Dunării ar merita să fie explorată în continuare, în special în ceea ce privește proiectul de companie culturală din zona Dunării. Acest lucru are potențial în vederea dezvoltării dimensiunii europene. Orașul gestionează aproximativ 150 de evenimente culturale în fiecare an; juriul nu a fost sigur dacă într-o CEAC mică ar exista capacitatea gestionării unui număr mult mai mare de evenimente.

Programul propus a fost unul solid, dar mai puțin dezvoltat decât ar fi fost de

așteptat în această etapă. Juriul nu a observat nivelul de inovare, risc și ambiție promis de conceptul Culturii Cuantice; a existat tendința de concentrare asupra aspectelor istorice. Programul nu a avut suficient conținut pentru a putea îndeplini cele trei elemente ale criteriului Dimensiunii Europene. Juriul a apreciat educația culturală planificată în școli. Mențiunile privind abordarea și includerea în oraș a comunității elene nu au fost transpuse într-o strategie concretă sau integrate în program. Acest lucru a fost dezamăgitor, întrucât CEAC parteneră în 2021 va fi un oraș din Grecia.

Juriul a considerat că bugetul programului propus, de doar aproape 11 milioane de euro, este destul de mic pentru un proiect atât de complex și de amplu precum CEAC.

Structura organizatorică, prezentată sub forma unei scheme de atomi, a avut nevoie de clarificări suplimentare, în special în privința procesului de luare a deciziilor și de conducere.

Per ansamblu, juriul a apreciat dinamismul conceptului Culturii Cuantice, evident în domeniul larg de aplicare al echipei de dezvoltare a proiectului. Integrarea științelor și a artelor a fost o abordare de succes de-a lungul istoriei CEAC, în special în cazul Turku în 2011. Candidatura a fost mai solidă în ceea ce privește dezvoltarea ofertei culturale tradiționale din prezent, în loc să adopte o viziune inovatoare radicală și să încurajeze dezvoltarea propriei oferte artistice contemporane. Programul propus, deși solid, nu a demonstrat acel plus de ambiție necesar pentru o CEAC.

București

Candidatura orașului București s-a axat pe tema „Orașul in-vizibil”. Ea are patru obiective cheie: reconstruirea încrederii cetățenilor în oraș și a mândriei pierdute; recuperarea identității europene a Bucureștiului; oferirea unei noi perspective asupra Europei și echilibrarea inegalităților culturale în oraș, mai ales în cartierele periferice. Programul se dezvoltă pe trei direcții: Pierdut și Regăsit, Periferii: Înăuntru – În afară, Microtopii.

Bugetul propus este de 75 milioane euro, din care 52,2 milioane ar urma să fie alocați pentru cheltuielile cu programul.

Potrivit dosarului, candidatura se bucură de sprijinul primarului în funcție la momentul respectiv și al celor șase primari de sector.

Analiza contextului orașului a fost foarte bine abordată în timpul prezentării. Juriul a aflat că orașul se confruntă cu mai multe provocări culturale: trece printr-o criză identitară, memoria trecutului este blocată, iar rolul său în Europa nu este clar. Juriul a fost informat de faptul că principalele instituții culturale din oraș nu au abordat aspecte contemporane și nu au colaborat cu sectoarele independente; juriul a aflat că este timpul pentru o schimbare, titlul de CEAC fiind motorul acesteia. Dosarul a fost întocmit de un ONG mandatat de consiliu (juriul a considerat acest lucru un element pozitiv pentru implicarea publicului). Această abordare transparentă și autocritică în privința evaluării strategice a orașului, înaintea dezvoltării programului, a fost apreciată de către juriu.

Procesul de luare a deciziilor și consolidarea acestui ONG, precum și a

Curatoriumului cu consiliile locale și cele șase sectoare pe parcursul întregului proces CEAC, în mod special pe durata implementării, trebuie să facă obiectul unor clarificări și planificări suplimentare.

Dosarul de candidatură a făcut referire la poziția orașului la intersecția dintre est și vest; acesta nu este un aspect de unicitate, iar el trebuie aprofundat și transpus mult mai clar în programul și viziunea artistică.

Orașul nu și-a finalizat încă strategia culturală; acest lucru este programat pentru 2016. Situația poate fi acceptată în această etapă a competiției, dar este necesară aprobarea oficială finală a consiliului local în timp util pentru depunerea dosarului în etapa de selecție; fără această aprobare, candidatura va fi descalificată.

Juriul a considerat interesantă abordarea bazată pe curatorium. S-au solicitat clarificări privind structura amplă și diversă a acestui grup; este important ca membrii săi să nu constituie un grup limitat, ce ar putea tinde să adopte o gândire de grup. O metodă puternic participativă este adecvată pentru dezvoltarea ofertei, deși este destul de improbabil ca ea să poată fi pusă în aplicare.

Juriul a constatat că proiectul de program este bun în acest stadiu. Ar prefera să vadă mai multă viziune și profunzime în cea de-a doua fază. Juriul ar dori să vadă totodată rolul principalelor instituții culturale din oraș. Acest lucru va fi important pentru ca dosarul să respecte criteriul privind atractivitatea programului pentru turiștii străini. Juriul a apreciat recunoașterea importanței provocării memoriei blocate; ar spera să vadă în programul final mai multe proiecte care să adreseze acest subiect cheie, precum și o expunere a modului în care acestea vor fi promovate la nivel internațional.

Programul propus a conturat o strategie promițătoare ce include trei elemente, pentru a îndeplini criteriul dimensiunii europene: a) colaborarea cu Europa, b) Europa Bucureștiului și c) Implicarea în temele europene. Aceste trei strategii ar trebui transpuse în proiecte concrete cu posibili parteneri europeni.

Juriul nu a fost foarte convins în ceea ce privește gradul de consultare cu cetățenii în afara sectorului cultural independent. Pentru un oraș de dimensiunea Bucureștiului, numărul persoanelor implicate a fost unul limitat. Implicarea în procesul de consultare a diverselor comunități etnice și culturale, în special a comunității rome, precum și integrarea în program nu a fost adecvată. O parte considerabilă a acestor aspecte este lăsată pentru etapa a doua.

De asemenea, au fost constatate planurile în privința personalului, inclusiv prioritatea acordată dezvoltării abilităților managerilor și operatorilor culturali. Juriul consideră că recrutarea personalului de conducere are loc destul de târziu. Structura de management ar putea fi mult mai simplă, în special din cauza dialogului ineficient dintre sectorul cultural public, privat și independent. Participarea instituțiilor culturale existente și structura socială a diverselor sectoare ar trebui garantată în proiectul final și structura de management. Juriul așteaptă o expunere clară a structurii de management.

Juriul a apreciat profunzimea analizei SWOT care a demonstrat faptul că echipa

de proiect înțelege bine provocările cu care se confruntă.

În general, juriul a considerat că proiectul de program evoluează în direcția rezolvării provocărilor cu care se confruntă orașul. Abordarea de tip curatorium a fost participativă, în special pentru sectorul cultural independent, dar într-o măsură mai mică pentru alți cetățeni. În cea de-a doua etapă, candidatura va trebui să se asigure că prioritatea acordată provocărilor din oraș poate fi adaptată criteriului dimensiunii europene.

Cluj-Napoca

Cluj Napoca și-a prezentat candidatura sub tema "East of West". Obiectivele sunt stabilite astfel:

„Ne dorim să fim Capitală Europeană a Culturii pentru a ne deschide nu doar înspre exterior, către străinii care ne vizitează, ci și înspre interior, către noi înșine, ca să îi putem spune Europei ce am aflat unii despre alții, iar Europa să se vadă reflectată în diversitatea noastră.”

Programul are cinci linii: Wonder, Explore, Activate, Share and Trust.

Bugetul propus este de 35 de milioane de euro din care 24,550 de milioane de euro vor fi alocate pentru cheltuielile programului.

Candidatura are susținerea orașului, a consiliului județean și tot sprijinul părților implicate. Prezentarea a subliniat gradul înalt de participare civică în dezvoltarea strategiei culturale în ultimii cinci ani și s-a dovedit interesul și eficiența „modelului de laborator urban”, implementat până în prezent. Propunerea referitoare la proiectul Academia Deschisă a Schimbării a fost, de asemenea, recunoscută și încurajată de juriu. Orașul a fost descris ca fiind o „fedație de comunități”.

Juriul a recunoscut atât din prezentare, cât și din dosarul de candidatură că perioada de pregătire a ofertei a fost îndelungată și susținută: echipa a avut timp să identifice și să înțeleagă multe aspecte esențiale ce stau la baza proiectului Cluj-Napoca Capitală Europeană a Culturii.

Juriul a apreciat conceptul „East - West” și a văzut că acesta a rezonat cu orașul și cu strategia sa. Intenția de a „da o nouă semnificație Europei și de a redefini valorile și perspectivele europene” a stimulat semnificativ Dimensiunea Europeană. Acest lucru este acum deosebit de important în climatul actual din Europa între „East” (est) și „West” (vest) pe o serie de probleme.

Cu toate acestea, conceptul a fost mai puțin vizibil în programul conturat, existând un nivel redus al dimensiunii „west”, chiar și cu vecinii apropiați. Juriul a considerat că a avut de-a face cu un concept și o viziune puternice, subminate oarecum de unele propuneri de proiecte și analize mai slabe. Dosarul de candidatură a conținut proiecte viabile, care vor forma o bază solidă pentru o Dimensiune Europeană îmbunătățită.

Juriul a salutat sinceritatea relațiilor cu cetățenii săi de etnie romă, de neîncredere cu romii care sunt văzuți de majoritatea ca fiind exotici și nu români

cu adevărat. Scopul CEAC este de a schimba acest punct de vedere al majorității și, în același timp, de a depăși accentul pus pe aspectul folcloric al romilor. Scopul este ca romii să aibă aceleași oportunități ca și concetățenii lor.

Juriul a salutat proiectul de traducere, ca parte a unei politici de multilingvism. Ambele aspecte ar putea fi consolidate în cadrul programului, în special prin promovarea interacțiunii artistice între diferitele comunități culturale închise, prin literatură.

Potențialul operatorilor TIC (Tehnologia Informației și Comunicațiilor) și de conținut new media, în special prin intermediul proiectului Cluj Media City, a necesitat o mai bună integrare și evaluare în programul artistic al candidaturii, precum și în strategia de comunicare, dincolo de propunerea de digitalizare.

Dosarul de candidatură a stabilit o bază puternică de dezvoltare a audienței (inclusă chiar și în strategia culturală). Analizat împreună cu planurile pentru bugetele participative, acest aspect va conduce la creșterea angajamentului civic în cultură și în sectoarele sociale.

Juriul a luat act de opinie că industria locală apreciază prea puțin beneficiile unui design bun în numeroase domenii și a salutat dorința CEAC de a angrena industria cu sectorul creativ. Acestui obiectiv îi lipsește în prezent o strategie clară cu privire la modul în care va fi depășită această asimetrie între așteptări și angajamente.

Planurile de monitorizare și evaluare sunt puternice, dar juriul a considerat că exista un risc de supra-colectare și supra-analiză. Obiectivele privind moștenirea proiectului ar trebui să fie stabilite în termeni mai clari.

În ansamblu, juriul a considerat că programul în curs de dezvoltare a fost dinamic, captivant și interesant, cu proiecte bazate pe gândirea pe termen lung pentru a susține și a construi viitorul. A fost adăugat un accent mai puternic pe parteneriate internaționale în cadrul Dimensiunii Europene. Juriul de experți preconizează că cele mai multe proiecte vor avea parteneri din alte țări europene. Prezentarea revizuită a adus un plus de valoare dosarului de candidatură. Juriul își exprimă preocuparea cu privire la obiectivele concrete în ceea ce privește moștenirea pe care o va lăsa acest proiect.

Craiova

Craiova și-a prezentat candidatura sub tema „Play IntenCity”. Principalele obiective sunt stabilite în dosarul de candidatură:

„Printr-un efort comun, Craiova își propune să aducă în centrul dezvoltării orașului cultura, cea care poate crea punți de comunicare acolo unde situația economică și socială a condus la inegalități de șanse și de perspective. Conceput într-o zonă bogată cultural și tradițional, dar insuficient exploatată și promovată, programul Craiova 2021 are puterea magică a unui magnet. El scoate la iveală părțile mai puțin cunoscute și îi adună laolaltă pe toți cei interesați și implicați în sprijinirea, crearea, promovarea și consumul cultural, contribuind la dezvoltarea pe termen lung a orașului, dar și a zonelor învecinate, care pot reprezenta chiar întreaga Europă.”

Programul are patru puncte cardinale: Echitate și Identitate (ÎMPREUNĂ), Spațiu și Timp (FĂRĂ LIMITE), Distrează-te și inspiră (EDUCAȚIE) și Pierdut și Regăsit (ACTUALIZARE). Fiecare are mai multe subteme.

Bugetul propus este de 49,375 de milioane de euro, din care 30,859 de milioane de euro vor fi alocate pentru cheltuielile programului.

Candidatura are sprijinul consiliului municipal și al cinci consilii județene din Oltenia.

Juriul a salutat integrarea strânsă a noii strategii culturale și angajamentul primarului de a o implementa în continuare, indiferent de rezultatul concursului. Există multe proiecte care merită să fie puse în aplicare. Directorii executivi și artistici au fost deja numiți.

Juriul consideră că programul planificat conținea multe idei interesante, într-o fază incipientă. Acestea au inclus micro-centre care aduc cultura în zone cu puține instituții culturale, îmbunătățind astfel accesul la cultură în special în zonele rurale. Proiectului îi lipseau detaliile administrative și, mai ales, un model financiar durabil pentru aceste centre. Proiectul de caligrafie a fost o modalitate viabilă de a înțelege culturi din întreaga lume. Implicarea în proiect a bloggerilor din oraș, precum și a școlilor a fost, de asemenea, apreciată de către juriu. Implicarea liderilor romi și proiectul pentru realizarea unui Centru de artă al culturii romi au fost salutate de către juriu, chiar dacă în prezent acesta duce lipsă de o cercetare concretă, un concept și un program artistic. Juriul s-a arătat îngrijorat în privința unor aspecte ale programului care au părut să formalizeze direcții culturale și sociale paralele, în loc să le integreze, cum ar fi proiectul Beethoven pentru persoanele cu dizabilități.

Per ansamblu, juriul a considerat programul cultural prea slab dezvoltat, dezorientat și centrat pe plan local: îi lipseau o viziune și o structură clară. A existat un dezechilibru între „evenimentele pentru” oameni, colaborările artistice și co-producții. Programul nu promitea să aibă suficient conținut pentru a atrage un public european mai larg.

Juriul a considerat că oferta a fost mai puțin concentrată pe dezvoltarea durabilă a unui sector independent al artelor ca obiectiv consacrat fundamental, la nivelul orașului (și al regiunii). De exemplu, deși în program era inclus Brâncuși, juriul a fost de părere că acest lucru ar putea fi o rampă de lansare pentru un centru durabil, destinat noilor sculptori, ca o moștenire importantă. Personalitatea de renume internațional a lui Brâncuși a fost, de asemenea, insuficient dezvoltată, în afară de o expoziție majoră, comparativ cu potențialul său de a promova orașul și de a atrage un public european numeros către Capitala Europeană a Culturii.

Juriul a luat act de bugetul propus, dar a apreciat proporția de 25 % aferentă bugetului de marketing ca fiind semnificativ mai mare față de recente experiențe cu CEAC. Acest aspect poate indica o tendință de promovare a orașului în detrimentul conținutului cultural.

Juriul a avut temeri cu privire la capacitatea orașului de a gestiona titlul de Capitală Europeană a Culturii, deoarece aceasta ar reprezenta o creștere

considerabilă a volumului și a complexității scenei culturale actuale (cu excepția excelentului Festival Internațional Shakespeare).

Per ansamblu, juriul a fost încurajat de angajamentul și de modul de abordare al autorităților locale și de recunoașterea de către acestea a rolului culturii în dezvoltarea orașului. Programul propus a avut elementele unei oferte culturale foarte eficiente în următorii câțiva ani și va contribui la oraș și la regiune în condițiile continuării analizei și dezvoltării. Va fi, probabil, nevoie de o atenție suplimentară asupra creșterii capacităților de management cultural în zonă.

Iași

Iași și-a prezentat candidatura sub conceptul: „Switch on Iași 2021” (Comută pe Iași 2021). Principalele obiective constau în declanșarea unui proces pe termen lung, care va transforma Iașul într-o interfață estică a culturii europene și în construirea de punți de cooperare dincolo de frontierele UE spre Moldova și Ucraina. Programul are patru diviziuni principale: Poduri Creative, Celebrând Diversitatea Spirituală, Dor și călător, Puncte, puncte... și anexa: Carbon Copy.

Bugetul operațional propus este de 35,5 milioane de euro, din care 23,625 milioane de euro vor fi alocate pentru programe.

Candidatura a avut susținerea consiliului municipal.

Strategia culturală a orașului se suprapune cu obiectivele competiției CEAC.

Juriul a remarcat cei trei piloni ai programului. Intenția de a împărtăși, de a replica un număr considerabil de evenimente și de a dezvolta proiecte comune de instruire, colaborări și schimburi de experiență cu orașe din Ucraina și Moldova este ambițioasă și ar putea oferi o contribuție semnificativă Dimensiunii Europene.

Juriul a fost totuși dezamăgit de faptul că nu a putut audia și reprezentanții orașelor partenere. Cooperarea transfrontalieră și tridirecțională reprezintă un obiectiv important, dar juriul nu a fost sigur dacă această cooperare era doar de fațadă sau a contribuit într-adevăr la dezvoltarea culturală și civică a partenerilor propuși. De asemenea, juriul nu a fost informat cu privire la aranjamentele financiare și de management pentru această propunere de cooperare.

Celelalte elemente ale programului propus au avut multe puncte importante și potențialul de a avea un impact local. Juriul a fost îngrijorat de faptul că 250 dintre cele 342 de proiecte propuse sunt proiecte culturale existente, cu bugete deja stabilite. Criteriul pentru Capitala Europeană a Culturii necesită mai degrabă crearea unor programe speciale, nu o continuare a ofertei culturale existente în oraș.

Proiectul transfrontalier este un potențial element pozitiv pentru criteriul dimensiunii europene, dar juriul a apreciat că celelalte componente ale programului au fost mai puțin dezvoltate cu parteneri internaționali sau prin dialog intercultural. Programul nu a reușit să susțină modul în care intenționează să devină interfața estică a culturii occidentale. Îi lipsește în special o viziune artistică clară pentru cercetarea și dezvoltarea acestei poziții de răscruce a unui oraș cu influențe multiple.

Dosarul de candidatură a recunoscut că orașul a fost mai puțin deschis față de arta contemporană, de inovare și de avangardă. Juriul a apreciat că programul propus, cu un puternic accent pe istorie și pe patrimoniu, ar întări această percepție și nu s-ar valorifica statutul de CEAC pentru a transforma sectorul cultural și publicul orașului. O abordare mai echilibrată ar fi îmbunătățit candidatura.

Juriul a considerat că aspectele cheie au fost abordate doar într-o manieră sumară, nu în profunzime. Dintre acestea amintim experiența traumatică a „Pogromului din Iași” în 1941 și un proiect cu romii; acesta a fost un aspect în care programul putea fi îmbunătățit semnificativ pentru a satisface componenta de dialog intercultural a criteriului viziune artistică.

Orașul are o reputație bună în privința industriilor sale creative, iar juriul a apreciat demonstrația unuia dintre posibilele proiecte. Mai multe dintre proiectele propuse au implicat centrele de cooperare internațională, deși acest aspect ar putea fi dezvoltat într-un element mai puternic al programului, incluzând în special reputația de dinamism în modă și îmbrăcăminte, precum și în publicitate și mass-media; au existat puține informații cu privire la dezvoltarea lor ulterioară. Dosarul a avut o abordare limitată atât în ceea ce privește dezvoltarea audienței, cât și în consolidarea productivității în sectorul cultural.

Juriul a remarcat informațiile referitoare la consultarea cu cetățenii și cu operatorii culturali, dar a fost mai puțin clar ce parte din rezultatele acestor consultări s-a regăsit într-un final în concept și în program.

Per ansamblu, juriul a considerat că oferta a reflectat o abordare constantă a bazei patrimoniului orașului. Multe dintre proiecte, inclusiv planurile de dezvoltare urbană, sunt deja în curs de realizare și vor contribui la o ofertă culturală și turistică locală, mai puternică. Cooperarea transfrontalieră a fost mai puțin dezvoltată după cum s-a menționat mai sus.

Sfântu Gheorghe

Sfântu Gheorghe și-a prezentat candidatura sub tema i2021; „I”-ul derivând de la Identitate. Deocamdată nu există un slogan definitiv. Obiectivele principale ale candidaturii se referă la facilitarea înțelegerii identităților individuale și comunitare, la reducerea tensiunilor și la îmbunătățirea coeziunii sociale. Programul are patru obiective principale cu un portofoliu de proiecte corelate. Obiectivele sunt: iCare, iJoin, iBuild, iSee.

Bugetul operațional al programului este de 37,505 de milioane de euro din care 29,4 milioane de euro vor fi alocate programelor.

Dosarul de candidatură este susținut de cele 5 orașe și două județe din regiune.

Juriul a apreciat coerența candidaturii și atenția acordată abordării ascendente pe durata pregătirii ei. Cu toate acestea, nu este clar încă în ce măsură au contribuit la program și s-au integrat în el diferitele comunități din oraș. Dosarul de candidatură a evidențiat o analiză solidă a societății și a culturii din oraș și din regiune.

Proiectul de program din dosarul de candidatură conține mai multe posibilități de proiecte convingătoare, în special în domeniul teatrului și al povestirii. Juriul a apreciat că, în această etapă a competiției, aceste proiecte ar fi putut fi mai dezvoltate, mai ales prin includerea partenerilor internaționali. Acesta a reprezentat un punct slab în ceea ce privește criteriul Dimensiunilor Europene. În urma analizei strategice a problemei identității, juriul s-ar fi așteptat la un accent mai mare acordat partajării și punerii în comun; abordarea de tipul „i ...” ar putea fi contraproductivă și ar putea întări separarea. Acest lucru a fost evident, de exemplu, în Festivalul Artiștilor cu handicap, propus; la nivel european, majoritatea acestor persoane preferă să participe la festivaluri axate pe interpretarea lor, nu pe handicapul de care suferă.

Abordarea a fost una limitată atât în ceea ce privește dezvoltarea audienței și educația culturală în școli, cât și din punctul de vedere al sprijinirii industriilor creative și culturale. Acestea sunt domeniile care necesită îmbunătățiri.

Juriul s-a arătat îngrijorat de faptul că orașul nu ar avea capacitatea de a gestiona un proiect la fel de mare ca o CEAC. Creșterea subită a bugetului pentru cultură de la 1,5 milioane de euro anual, la cele 34 de milioane de euro previzionate, ar exercita o presiune considerabilă. Au fost, totuși, câteva exemple foarte promițătoare privind modul în care un astfel de oraș mic și îndepărtat ar putea gestiona titlul de CEAC, de exemplu, proiectele Shuttle 2021 și Home 2021.

Juriul a apreciat circumstanțele unice ale situației în care o comunitate minoritară națională este comunitatea majoritară din regiune. Activitatea culturală și participativă comună poate fi un element important al unui program ce își propune să depășească lipsa de încredere. Juriul a fost îngrijorat de impresia dată în prezentare și în candidatură, că aceasta a fost doar candidatura unei comunități, nu un proiect comun. Pentru o CEAC, programul schițat a fost concentrat către interior într-un grad mai mare decât era impus în criterii, cu absența unei dimensiuni europene solide. Candidatura nu a reușit să transforme problema identității într-o dezbateră europeană generoasă, prin identificarea altor regiuni sau comunități cu care să se angajeze într-un dialog.

Suceava

Suceava și-a prezentat candidatura sub titlul „Inspiră. Imaginează. Simte.” Dosarul are două motivații principale: împărtășirea frumuseții, a spiritualității și a istoriei regiunii și reducerea la minimum a prăpastiei dintre oferta culturală actuală a orașului și așteptările cetățenilor săi. Programul are patru secțiuni care gravitează în jurul temelor de Basm, Mit, Zeități Folk și Legendă.

Bugetul propus este de 25 de milioane de euro, din care 19 milioane de euro vor fi alocate cheltuielilor programului.

Candidatura are sprijinul autorităților municipale și regionale, dar și al celor mai importante partide politice.

Prezentarea a pus accent pe angajamentul cu caracter obligatoriu al consiliului în ceea ce privește programul și bugetul. Echipa de proiect a subliniat că spiritualitatea și religia sunt la ele acasă în Suceava. Orașul se află la granița UE

și reprezintă „Poarta de acces către estul Europei”. Echipa a explorat experiența de la Sibiu2007 și, în special, modul în care CEAC a condus la o creștere considerabilă a veniturilor.

Juriul a apreciat posibilitatea de a dialoga cu un reprezentant ucrainean care a putut explica mai multe despre beneficiile parteneriatului dintre Suceava și Cernăuți. Parteneriatul a presupus partajarea responsabilității, a fondului comercial și a finanțării (probabil din fonduri UE, deși acest lucru nu a fost confirmat încă). Parteneriatul a reprezentat un factor important spre Dimensiunea Europeană.

Programul s-a axat pe basme și mitologii, care pot constitui baza unui program contemporan inovator. Juriul a aflat că programul a fost planificat pentru a fi accesibil tuturor într-o proporție de 80% și mult mai avangardist într-o proporție de 20%. Juriul a apreciat că programul a fost subdezvoltat în această etapă și ducea lipsă de o abordare contemporană în majoritatea domeniilor. Nu a existat o viziune artistică clară în privința aducerii mitologiei în prezent. Au lipsit o evidențiere și o clarificare a modului în care sectorul cultural independent (chiar dacă este limitat) a fost invitat să participe la acest program.

Juriul a văzut o serie de idei inovatoare, inclusiv mandatarea unor dezvoltatori de jocuri să folosească drept bază poveștile tradiționale și concentrarea în anumite zone pe o CEAC pentru copii și părinți (menționând că piața de carte pentru copii reprezintă unul dintre cele mai importante sectoare de editare în Europa). Cu excepția parteneriatului cu Ucraina, juriul nu a observat un element semnificativ în program referitor la consolidarea unor parteneriate durabile și la angajarea în discuții bilaterale cu alți artiști și operatori europeni.

Juriul a salutat ambiția clară de a colabora cu cealaltă CEAC 2021 din Grecia. Echipa de proiect a recunoscut că extinderea publicului în regiune a fost slabă și a căutat să își dezvolte programul în viitor. Strategiei de mobilizare i-a lipsit clarificarea procesului de implicare în program a cetățenilor, în special a diferitelor comunități culturale. Juriul a fost preocupat de importanța și autoritatea aparent reduse alocate postului de director artistic.

În general, juriul a apreciat că prezentarea a pus în valoare dosarul de candidatură. Aceasta a introdus o serie de direcții interesante, în special parteneriatul comun cu Cernăuți. Juriul a sperat ca acesta ar putea fi dezvoltat dacă se materializează finanțarea UE pentru Ucraina. Pot fi reținute învățături utile din experiența Tallin2011, care a folosit tema basmului și a dat dovadă de o abordare contemporană a tradiției.

Târgu Mureș

Oferta de la Târgu Mureș este de a crea un „Learning Hub” (Nod de învățare). Acesta va fi un loc în care cetățenii și vizitatorii vor învăța experimentând cu diversitatea. Este un proiect intercultural de transformare. Elementul central al programului este „TM. Made in Târgu Mureș” și are cinci linii: SilentRoots, Decks and Bridges, Digital TM, A Tale of Two Cities și Territories.

Proiectul de buget este de 32,5 de milioane de euro, dintre care 23 de milioane de euro vor fi alocate pentru cheltuielile de program.

Proiectul beneficiază de sprijinul consiliului județean și al altor trei consilii locale; un alt acord confirmă sprijinul tuturor celor 102 localități.

În timpul prezentării, echipa de proiect a explicat situația cu care se confruntă Târgu Mureș, mai ales faptul că nu vin suficienți investitori în regiune. Orașul suferă de o imagine proastă și obținerea titlului de CEAC are drept scop „trecerea de la stigmat la stimă de sine”.

Juriul a apreciat asumarea clară a conducerii de către primar și evaluarea deschisă a poziției actuale a orașului. Conceptul de „learning hub” a fost adecvat. Cu toate acestea, juriului i-au fost neclare implicarea și beneficiile localităților din jur.

Juriul a fost dezamăgit de faptul că, în dosarul de candidatură și în prezentare, echipa nu a conturat mai în detaliu programul propus. În program au existat elemente cu potențial semnificativ, în mare parte legate de renovarea fostelor clădiri industriale. Reabilitarea Cetății se încheie în anul 2016, iar aceasta va deveni un loc potrivit pentru acțiuni culturale. O parte semnificativă a programului a fost bazată pe festivalurile actuale, nu pe un program special, așa cum este nevoie pentru o CEAC. Juriul nu a înțeles concret modul în care vor fi dezvoltați artiștii locali. Au existat relativ puțini parteneri internaționali interesați să participe, aceasta constituind o slăbiciune în ceea ce privește Dimensiunea Europeană. Juriul a considerat promițătoare componenta de program DigitalTM. Pe de altă parte, întrucât județul are cea mai mare populație de romi (și este un mozaic de culturi diferite), juriul a fost surprins să vadă prezența redusă a acestora în echipa de proiect și în candidatură. O caracteristică a Capitalelor Europene ale Culturii recente este modul în care acestea folosesc programele pentru a aborda blocarea amintirilor; istoria recentă a orașului, îndeosebi conflictul interetnic trist al anilor 1990, ar fi putut fi rezolvat în cadrul programului cultural.

Programul de educație culturală care pune accent pe școli a fost bine primit, deși s-a axat mai puțin pe modul în care instituțiile culturale ar putea implementa prin forțe proprii programe de dezvoltare a publicului. Deși a fost prezentă componenta Digital TM, au existat puține informații despre dezvoltarea industriilor culturale și creative.

În general, juriul a apreciat că în candidatură există suficiente elemente pentru a evidenția oferta culturală a orașului, ca parte a eforturilor acestuia de a-și schimba propria imagine și de a stimula stima de sine a cetățenilor. Cele mai multe dintre măsurile progresive au implicat renovarea fostelor clădiri industriale, iar dacă aceste măsuri pot fi realizate (și se poate stabili un program sustenabil), atunci va exista o schimbare radicală a orașului. Juriul nu a înțeles în ce fel programul subdezvoltat ar fi putut fi suficient de substanțial pentru o CEAC; Dimensiunea Europeană a fost considerabil subdezvoltată, iar orașul ar avea dificultăți în gestionarea unui astfel de eveniment major. Aceasta s-a datorat cu siguranță demarării cu întârziere a procesului de pregătire a candidaturii.

Timișoara

Timișoara și-a prezentat candidatura sub titlul „Strălucește; luminează orașul prin tine!”. Obiectivul principal este acela de a aborda mai multe probleme urgente pentru oraș: lipsa energiei civice, creșterea intoleranței, lipsa de încredere în proprietatea spațiilor publice, lipsa unui profil internațional vizibil și lipsa unei viziuni comune pentru viitorul oraș. Programul prezentat în dosarul de candidatură are cinci teme, împărțite pe tot parcursul anului: Lumină interioară, Privire împărtășită, Lumină și întuneric, Lumină peste granițe și Pasaje de lumină.

Bugetul operațional al proiectului este de 48,5 de milioane de euro, din care 33,950 de milioane de euro vor fi alocate pentru cheltuielile de program.

Proiectul beneficiază de susținerea consiliului local și a celui județean și de acorduri politice din partea tuturor partidelor politice.

Candidatura a fost dezvoltată pe parcursul a patru ani. Juriul a fost informat că orașul și-a pierdut valorile de interconfesionalism, spirit civic, multiculturalism și antreprenoriat, specifice „clasei de mijloc”. Programul își propune să reînvie spiritul cultural și social prezent în anii 1930, când etnia era irelevantă. Temele programului au legătură cu aceste valori. Strategia culturală este bine dezvoltată și confirmată de autoritățile orașului (12 documente aprobate până în prezent). Perioada lungă de pregătire i-a permis echipei de proiect să analizeze și să înțeleagă problemele cu care se confruntă orașul.

Juriul a remarcat faptul că elementele de modificare a comportamentului predomină în cadrul programului. Acesta își propune să elimine pasivitatea, să abordeze problema rasismului și să dea un curs pozitiv activității de extindere a publicului. Astfel de obiective necesită o abordare bazată pe proiecte multianuale, nu pe evenimente.

Juriul a apreciat sinceritatea afirmației „când apar romii, oamenii stau deoparte” și scopul clar al programului de a aborda această atitudine rasistă a majorității.

Programul conturat în candidatură este solid, în acest stadiu, cu obiective clar definite. Juriul este preocupat de faptul că punerea accentului pe evenimente de mare amploare ar putea genera atractivitate și, într-adevăr, popularitate internațională, dar, în același timp, astfel de situații vor deveni un motiv de epuizare exagerată a bugetului. Juriul a remarcat lista numelor și organizațiilor internaționale de top, însă ar dori o clarificare a faptului că acestea au fost de acord să participe. Trebuie reconsiderat echilibrul financiar între proiectele de anvergură și cele mici.

Juriul a considerat că ar putea fi recunoscută influența pe termen lung a mișcării artistice a anilor 1970. Dimensiunea Europeană a fost dezvoltată parțial și ar fi necesare atât extinderea, cât și aprofundarea ei; juriul se așteaptă ca majoritatea proiectelor să aibă un partener european. Candidatura a subliniat în mod clar gradul ridicat de conștientizare a echipei de proiect cu privire la impactul la nivel european.

Juriul a salutat intențiile pozitive de a colabora cu alte orașe candidate.

Juriul a apreciat traiectoria de extindere rezumată prin sintagma „de la public, la participant la asumarea evenimentelor și organizațiilor”.

Juriul a avut îngrijorări cu privire la structura de guvernare și de management propuse. Juriul nu a fost de părere că un consiliu cu adeziune deschisă, cu putere de decizie, este potrivit pentru etapa de implementare. Juriul a fost, de asemenea, preocupat de autoritatea directorului și a celor trei directori artistici.

În ansamblu, juriul a apreciat candidatura ca fiind ambițioasă. Prezentarea s-a concentrat asupra criteriilor și a pus în valoare dosarul de candidatură. Programul se dezvoltă pe direcții viabile și nu există o legătură clară între strategie și proiecte. Dimensiunea Europeană este bine structurată. Obiectivele privind schimbările de comportament sunt critice în privința obiectivelor generale, iar dacă echipa de proiect reușește să identifice o metodă de a dezvolta proiecte multianuale în condițiile bugetării anuale, se va consacra o tradiție solidă.

Recomandări

Următoarele recomandări se aplică listei scurte cu cele patru orașe preselectate. Juriul apreciază că toate orașele selectate pe lista scurtă trebuie să își dezvolte candidaturile pentru selecția finală, în vederea atingerii nivelului de calitate cerut de un eveniment pretențios precum CEAC. Există o evoluție considerabilă între propunerile din etapa de preselecție și cele de la selecția finală.

Juriul se așteaptă să apară schimbări semnificative în dosarele finale de candidatură, care să reflecte aceste recomandări.

Orașele preselectate sunt sfătuite să studieze cu atenție cele **șase criterii din Decizie** și comentariile din evaluările de mai sus.

Mai ales, orașele ar trebui să constate că **există diferențe față de criteriile utilizate la selecția orașului Sibiu pentru CEAC în anul 2007**.

Un studiu al evaluărilor recentelor CEAC (din 2013) ar putea fi, de asemenea, folositor. Acestea sunt disponibile pe paginile acțiunii CEAC ale Comisiei Europene.

Alegerile din iunie 2016

Juriul este conștient de faptul că în iunie 2016, înaintea depunerii candidaturilor finale, vor avea loc alegerile locale. Juriul se așteaptă ca noii primari, consiliile și partidele politice să aprobe (sau să reprobe) strategia culturală a orașului și dosarul de candidatură, inclusiv cu angajamentele financiare, înainte de depunerea dosarelor.

Orașele care nu au dat aprobarea finală pentru strategia culturală până la data depunerii vor fi descalificate în conformitate cu criteriul 1.

Generalități

La selecția finală, dosarul de candidatură devine contractul de facto pentru orașul desemnat; acesta stabilește viziunea artistică și obiectivele principale, proiectele, direcțiile de acțiune, finanțarea și gestionarea programului.

Conformitatea cu dosarul de candidatură va constitui un criteriu atunci când comitetul de monitorizare va recomanda plata premiului MelinaMercouri.

La selecția finală, dosarele candidate trebuie să acopere toate întrebările din Anexa 1 („formular de candidatură”) la apelul pentru depunerea candidaturilor. Juriul se așteaptă la secțiuni mult mai dezvoltate privind viziunea artistică propusă, programul și Dimensiunea europeană.

Juriul de selecție (și juriul ulterior de monitorizare) are responsabilitatea de a proteja pe termen lung brandul programului Capitală Europeană a Culturii. Candidații trebuie să țină cont de faptul că, având în vedere nivelul de atenție internațională acordată acum CEAC, deciziile strategice extinse (nu doar culturale) pot afecta reputația orașului, și la rândul său imaginea CEAC. Juriul ar vrea ca orașele candidate să conștientizeze acest aspect și să adopte măsuri pentru reducerea la minimum a imaginilor naționale și internaționale negative asupra orașelor lor, prin schimbări de politică, nu neapărat prin acțiuni de marketing / PR.

CEAC și Strategia Culturală

Juriul se va aștepta la mai multă atenție în viitoarele dosare de candidatură. În dosarele viitoare, orașele ar trebui să indice care sunt prioritățile strategiei, care sunt rezultatele lor țintă și modul în care resursele vor fi schimbate în următorii câțiva ani (în loc de modificări ample în bugetul total alocat culturii).

Strategia culturală a unui oraș va acoperi în mod normal o sferă mai largă decât obiectivele unei CEAC. Dosarele de candidatură ar trebui să indice mai clar la care dintre prioritățile strategiei culturale extinse urmează să contribuie CEAC.

O CEAC este o oportunitate de transformare pentru un oraș.

Dosarele de preselecție menționează în termeni generali obiectivele pentru care un oraș își dorește să obțină acest titlu. Juriul va dori o explicație mai concretă (și mai scurtă), care se poate corela cu viziunea programului, cu temele, cu programele, și prin evaluare, cu rezultatele ce se vor materializa în moștenirea ulterioară. Există un număr semnificativ de documente și de studii disponibile pentru ca orașele să poată aprecia gama de beneficii culturale, economice și sociale ale unei CEAC.

În secțiunile de evaluare a candidaturilor s-a observat tendința de a preciza mulți indicatori. Există riscul de a exagera cu statisticile și cu colectarea datelor. Candidaturile finale trebuie să se concentreze pe obiectivele **prioritare** ale CEAC (nu pe cele pentru întreaga strategie culturală). Unul dintre domeniile prioritare ar trebui să se refere la modul în care CEAC va întruni cele patru elemente ale criteriului Dimensiune Europeană.

Trebuie acordată atenție mecanismelor de monitorizare în perioada de pregătire, 2016-2020. Acestea pot informa conducerea în timp util pentru luarea măsurilor ce se impun. Orașele finaliste ar putea dori să implice firme de consultanță în management, suplimentar față de abordarea mai academică propusă în prezent.

Dimensiunea europeană

Juriul a considerat că acest criteriu a fost subdezvoltat considerabil. În această

etapă, propunerile sunt prea concentrate spre interior, în contextul local, al orașului, al regiunii și al României. Juriul ar vrea să vadă o aprofundare mai mare și o extindere a programelor pentru a asigura o **Dimensiune Europeană** mai relevantă. Faptul că un oraș se află în România, în Europa, are o ofertă culturală vibrantă și se va vinde singur în Europa nu reprezintă, în sine, o interpretare puternică a Dimensiunii Europene. O CEAC îi permite unui oraș să se promoveze pe plan internațional, însă acest lucru reprezintă doar jumătate din poveste.

Dimensiunea Europeană are două direcții de acțiune. Se acordă o importanță egală unei mai bune înțelegeri și conștientizării a cetățenilor orașului cu privire la diversitatea culturilor în Europa și corelarea prin proiecte și proiecte culturale cu cetățenii din alte țări. Această atenție asupra altor culturi reprezintă cea mai mare diferență între o CEAC și un oraș național al culturii. O Capitală Europeană a Culturii oferă unui oraș și cetățenilor săi posibilitatea să învețe de la alții într-un mod deschis. O componentă importantă a moștenirii este crearea de parteneriate noi și durabile între actorii culturali ai unui oraș și cei din alte țări.

Juriul se așteaptă să vadă o concentrare mult mai mare asupra parteneriatelor europene: co-producții, co-organizări, conferințe, rețele, precum și vizite ale artiștilor/interpreților. Majoritatea CEAC recente au inclus parteneri internaționali și europeni în mai bine de jumătate dintre proiectele lor. Orașele ar trebui să își încurajeze operatorii culturali să fie participanți activi în rețele culturale europene.

Cele mai multe CEAC integrează proiecte multianuale, care se dezvoltă pe perioada celor patru ani anteriori CEAC. Au existat puține proiecte de acest gen în dosarele de candidatură. Faptul că bugetele din sectorul public din România sunt anuale nu ar trebui să împiedice apariția în candidaturi a unor astfel de proiecte. Ministerului i s-a cerut să ia în considerare modalități prin care orașul câștigător poate pune în aplicare proiecte multianuale, care necesită o stabilitate anticipată a finanțării.

Juriul va dori mai multe informații despre parteneriatele propuse cu orașele preselecționate din **Grecia (anunțat la sfârșitul lui februarie) și dintr-o țară candidată / potențial candidat (Novi Sad și Herceg Novi)**. De asemenea, juriul ar vrea să vadă colaborări cu CEAC desemnate pentru 2016-2020.

Unul dintre elementele criteriului artistic pentru titlul CEAC este **capacitatea de a atrage vizitatori din restul Europei**. În vederea îndeplinirii acestui criteriu, atragerea vizitatorilor trebuie să se regăsească în program în mod distinct față de ofertele turistice normale ale orașului și regiunii. Juriul ar vrea să vadă propuneri de idei în cadrul programului CEAC 2021.

Conținutul cultural și artistic

Selecția finală pune accentul pe **programul operațional** între 2016, când se va desemna în mod oficial CEAC și, în special, anul 2021, respectiv anul CEAC.

Patrimoniul și istoria culturală anterioară ale unui oraș, precum și oferta sa culturală recentă și actuală, pot sta la baza acestui program, dar ele nu joacă nici un rol în decizia finală.

În ultimii ani, multe CEAC au profitat de oportunitatea oferită de o CEAC de a

aborda problemele dificile din trecutul secolului XX, care încă au ecou și în zilele noastre. Juriul sugerează candidaților să-și reconsidere abordările referitor la subiectele specifice României secolului XX.

Juriul va aștepta să vadă mai multe detalii referitoare la program și la proiectele sale. Cele patru orașe ar trebui să își stabilească mai clar viziunea artistică, programul și proiectele; așa se va putea face o diferențiere între partenerii care au indicat un interes ferm și cei care nu sunt decât parteneri potențiali sau posibili. În mod normal, programele acțiunii CEAC acoperă o gamă largă de forme de artă și includ creșterea dezvoltării intervențiilor creative în problemele sociale. Ar trebui prezentat un buget aproximativ pentru fiecare proiect major, astfel încât juriul să poată înțelege echilibrul relativ al proiectelor în cadrul programului.

Juriul recomandă o abordare mai concentrată și mai detaliată a conținutului cultural digital (nu doar promoții și interacțiuni în rețelele de socializare), ca părți integrante ale programului lor. Acest aspect a fost prezentat insuficient în toate dosarele de candidatură.

Informațiile privind programele de dezvoltare și infrastructură urbană, proiectele de restaurare a patrimoniului cultural și spațiile culturale noi sunt utile ca informații generale și de context în faza de preselecție. Selecția finală se va concentra **asupra proiectelor de capitală care au un impact direct asupra activităților programului** (de exemplu, un nou centru cultural într-o clădire restaurată care devine un punct focal pentru proiecte artistice comunitare cuprinse în program). Ar trebui furnizate un calendar pentru aceste proiecte și o estimare realistă a datei de finalizare.

Capacitatea de a produce rezultate

Candidații trebuie să reconfirme faptul că dosarele lor de candidatură, inclusiv programul și angajamentele financiare, au aprobarea formală a primarului, a consiliilor locale (și județene dacă este cazul) și a tuturor partidelor politice, după alegerile din iunie 2016.

Toate cele patru orașe preselectate și-au explicat capacitatea de a gestiona evenimente culturale unice, de mare anvergură. Candidaților li se reamintește că criteriile pentru o CEAC necesită un program special pentru anul în cauză, suplimentar față de oferta culturală normală. Juriul așteaptă mai multe informații cu privire la capacitatea managerială a orașului / regiunii de a gestiona profunzimea și amploarea unei CEAC.

Implicarea publicului

Se preconizează că programul de **extindere a publicului** va fi mult mai dezvoltat în candidaturile finale, inclusiv prin măsuri și canale on-line și off-line pentru toate grupurile țintă identificate.

Comisia ar vrea să afle mai multe despre politicile în ceea ce privește extinderea publicului adoptate de principalele organizații culturale, inclusiv de principalii operatori independenți. Rolul și contribuția universităților (exceptând munca de evaluare) au fost subestimate în dosarele de preselecție.

Trebuie acordată o atenție deosebită acelor categorii de public, care sunt mult mai greu de atins, dar care sunt esențiale pentru un nou „climat cultural” într-un oraș CEAC (de exemplu, persoanele în vârstă, persoanele cu handicap, turiști). Acestea sunt subreprezentate în dosarele de preselecție. Candidaturile ar trebui să includă participarea școlilor, grupurilor de tineri, voluntari, etc., din oraș.

Gestionarea

Calitatea de membru și independența consiliilor de administrație față de organele administrative ale orașelor ar trebui să fie explicate, precizându-se deținătorii posturilor (sau funcțiilor) și metoda de numire. Ar trebui explicat rolul decizional al consiliilor de administrație.

Directorii generali și artistici/culturali joacă un rol cheie în toate CEAC. Selecția pentru aceste posturi, de preferință printr-un apel internațional deschis, se va face înainte de prezentarea orașelor candidate la întâlnirea finală de selecție, în avantajul acestora. Acest lucru este important mai ales pentru directorul artistic, deoarece, spre deosebire de multe funcții de acest gen, viziunea artistică este deja stabilită în candidatură. Același lucru este valabil și în cazul în care un candidat propune o direcție artistică colectivă. Este recunoscut faptul că numirile pot fi condiționate de rezultatul concursului.

În cazul în care anumite proiecte sunt planificate pentru a primi finanțare din programele de competitivitate ale UE (de exemplu, Europa Creativă) acest lucru trebuie indicat.

Candidaturile finale ar trebui să indice în mod clar modul în care vor fi gestionate **investițiile de capital cruciale pentru CEAC** (cele menționate la capacitatea de a îndeplini criteriile de mai sus) - structuri de conducere, situații actuale legate de Fondurile UE - ESI, cum ar fi legătura cu Programul Operațional relevant, calendarul și achizițiile publice.

Ar trebui schițate planificările de resurse umane din 2016 până în 2021, inclusiv în ceea ce privește detașările, stagiarul și voluntarii.

Semnături

Steve Green (Președinte)
Sylvia Amann
Cristina Farinha
Ulrich Fuchs
Valentina Iancu
Jordi Pardo
Anton Rombouts
Aiva Rozenberga
Pauli Sivonen
Raluca Velisar (vicepreședinte)
Agnieszka Wlazel
Suzana Žilič Fišer

București
ianuarie 2016